	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**Парафармацевтика**
Освітньо-професійна програма	Фармація
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	І8 Фармація
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Вибіркова
Форма навчання	Очна (денна), заочна
Рік навчання / семестр	БЗСО (9 класів): третій рік, семестр V ПЗСО (11 класів): другий рік, семестр ІІІ Заочно (11 класів): третій, семестр V
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 3 Усього годин – 90 Лекції – 8 Практичні заняття – 36 Самостійна робота – 46
Викладач	Брижатова Любов Іванівна
E-mail	l.brizhatova@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	**«Парафармацевтика»** – вибірковий освітній компонент професійної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за ОПП «Фармація». Сучасна парафармацевтика є невід'ємною складовою в системі підготовки майбутніх фахівців фармації. Це загальнопрофесійна дисципліна, яка вивчає товари додаткового аптечного асортименту, шо призначені для надання лікувальної, профілактичної, санітарно-гігієнічної, косметичної допомоги населенню, пропаганди здорового способу життя. Частка парафармацевтичних товарів в сучасному арсеналі аптек постійно зростає і вивчення дисципліни допоможе майбутньому спеціалісту сформувати більш якісну асортиментну політику аптечних закладів, оптимально задовольнити потреби населення і ЛПЗ. Опанування освітнього компонента створює підґрунтя для застосування знань та вмінь для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами обігу супутніх товарів аптечного асортименту в умовах аптечних закладів незалежно від форм власності.

Мета та завдання курсу	**Метою вивчення освітнього компонента «Парафармацевтика»** є набуття професійних компетентностей з питань щодо вивчення асортименту товарів, які аптечні заклади мають право придбавати і продавати, нормативних документів, які регламентують їх якість, вивчення споживчих властивостей, призначення та зберігання товарів, а також розуміння значення використання парафармацевтичної продукції в системі сучасної лікувальної, профілактичної, діагностичної допомоги, корекції раціону харчування, полегшення стану хворого, догляду людини за своїм тілом, тощо з метою надання більш повної медичної та лікарської допомоги населенню **Основні завдання освітнього компонента** полягають у **формуванні знань** щодо засвоєння основних термінів і понять парафармацевтики, вміння розрізняти відмінності між парафармацевтичними товарами і лікарськими засобами, організації діяльністі аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я оптимальним асортиментом парафармацевтичної продукції відповідно до вимог законодавчих та нормативних актів, вміння класифікувати парафармацевтичні товари за їх функціональними ознаками, призначенням, складом, матеріалами виготовлення, маркуванням тощо та визначати споживчі переваги різних асортиментних груп товарів, надання рекомендації загального характеру щодо пропагування здорового способу життя шляхом дієтичного харчування з застосуванням спеціальних харчових продуктів, БАДів, мінеральних вод, вміння проводити фармацевтичну опіку окремим категоріям споживачів при виборі товарів дитячого харчування, керуватися загальними методичними підходами при застосуванні питних мінеральних вод, відпуску виробів компресійного трикотажу, виборі засобів особистої гігієни, парфумерно-косметичної продукції, окулярної оптики тощо, проведення заходів, спрямованих на забезпечення належного зберігання парафармацевтичної продукції та запобігання відпуску неякісних виробів та фальсифікованих товарів з аптечних закладів. Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 226 Фармація галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»: **ЗК3.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

	ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК8.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **СК4.** Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості. **СК12.** Здатність відпускати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту. **СК13.** Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам лікарських засобів та товарів аптечного асортименту.
Програмні результати навчання	**РН2.** Спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній діяльності. **РН5.** Використовувати нормативно-правові акти в процесі професійної діяльності, положення належних фармацевтичних практик, всі наявні стандартні процедури з метою завчасного забезпечення якості виробленої продукції, наданої послуги, виконаної роботи тощо. **РН6.** Здійснювати професійну діяльність з урахуванням її значущості для здоров'я людини та напрямків розвитку фармації. **РН9.** Забезпечувати належне зберігання та схоронність лікарських засобів та товарів аптечного асортименту відповідно до вимог нормативних документів. **РН19.** Реалізовувати (відпускати) лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту. **РН23** Виявляти потреби, запити споживачів фармацевтичної послуги, відповідати їх очікуванням. **РН 24.** Надавати необхідну інформацію про лікарські засоби та правила використання інших товарів аптечного асортименту при їх відпуску з аптеки.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
(заочна (11) V семестр)

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб
1.	Парафармацевтична продукція як складова аптечного асортименту. Медична техніка для домашнього застосування.	2	
	Наказ МОЗ України від 06. 07. 2012 № 498 «Про затвердження Переліку товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи»		3

	Продукти дитячого харчування		5
	Продукція матері та дитини, товари для немовлят та догляду за дітьми		5
2.	Біологічно-активні добавки.	2	
	Спеціальні харчові продукти		5
	Окулярна оптика. Засоби дослідження, корекції та захисту органів зору.		5
	Товари для діагностики показників здоров'я та пропаганди здорового способу життя.		5
	Предмети догляду за хворими		5
	Мінеральні води.		5
	Фармацевтична опіка та загальні методичні підходи при застосуванні питтєвих мінеральних вод		5
	Вимоги до якості фасованих мінеральних вод, маркування, зберігання, транспортування		5
	Косметичні засоби та предмети особистої гігієни.		5
	Класифікація та форми випуску косметичних засобів		5
	Зубні пасти та зубні порошки. Фармацевтична опіка при виборі зубних паст.		5
	Зубні нитки та ополіскувачі порожнини рота		5
	Дезінфекційні засоби		5
	Характеристика репелентів		5
	Разом	4 год.	78 год

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ
(БЗСО V семестр, ПЗСО III семестр)

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб
1.	Парафармацевтична продукція як складова аптечного асортименту. Медична техніка для домашнього застосування.	2	
	Наказ МОЗ України від 06. 07. 2012 № 498 «Про затвердження Переліку товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи»		3
	Продукти дитячого харчування		3
	Продукція матері та дитини, товари для немовлят та догляду за дітьми		3
2.	Біологічно-активні добавки.	2	
	Спеціальні харчові продукти		3
	Окулярна оптика. Засоби дослідження, корекції та захисту органів зору.		5

	Товари для діагностики показників здоров'я та пропаганди здорового способу життя.		3
	Предмети догляду за хворими		5
3.	Мінеральні води.	2	
	Фармацевтична опіка та загальні методичні підходи при застосуванні питтєвих мінеральних вод		4
	Вимоги до якості фасованих мінеральних вод, маркування, зберігання, транспортування		3
4.	Косметичні засоби та предмети особистої гігієни.	2	
	Класифікація та форми випуску косметичних засобів		2
	Зубні пасти та зубні порошки. Фармацевтична опіка при виборі зубних паст.		3
	Зубні нитки та ополіскувачі порожнини рота		3
	Дезінфекційні засоби		4
	Характеристика репелентів		2
	Разом	8 год.	46 год

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
(БЗСО V семестр, ПЗСО III семестр)

№ з/п	Тема	Кількість годин
01	Номенклатура супутнього товару аптеки	4
02	Товарознавчий аналіз медичної техніки для домашнього застосування (тонометри, термометри)	4
03	Товарознавчий аналіз медичної техніки для домашнього застосування (глюкометри, небулайзери)	4
04	Окулярна оптика. Засоби дослідження, корекції та захисту органів зору.	4
05	Біологічно-активні добавки. Консультування по вітамінно-мінеральним комплексам.	4
06	Товарознавча характеристика предметів догляду за хворими.	4
07	Фармацевтична опіка при реалізації засобів особистої гігієни	4
08	Підбір дерматокосметики в залежності від типу шкіри та патології	4
09	Товарознавча характеристика мінеральних вод	4
	Разом:	36 год

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
(заочна (11) V семестр)

№ з/п	Тема	Кількість годин

01	Номенклатура супутнього товару аптеки	4
02	Товарознавчий аналіз медичної техніки для домашнього застосування (тонометри, термометри)	4
	Разом	**8 год.**

Пререквізити	латинська мова, фармакологія, неорганічна хімія, органічна хімія, інформаційні технологій у фармації
Кореквізити	технологія ліків, фармакогнозія, організація та економіка фармації, фармацевтична опіка
Постреквізити	фармацевтична опіка
Методи навчання	пояснювально-ілюстративний, демонстраційний, практичний, проблемно-пошуковий, дослідницький; кейс-метод, ситуаційне моделювання, порівняльний аналіз, робота у малих групах та взаємонавчання; робота з упаковками лікарських засобів; використання мультимедійних, цифрових та інтерактивних освітніх ресурсів; самостійна навчально-пошукова робота; формативне оцінювання та рефлексія
Методи контролю	усне та письмове опитування; тестовий контроль; виконання та захист практичних робіт з визначення маркування та пакування супутніх товарів аптечного асортименту, складання карти брендів фармацевтичної косметики, оцінювання безпечності та сумісності БАДів, з фармацевтичної опіки при продажу парафармацевтичних товарів, розв'язання ситуаційних та практично орієнтованих завдань; аналіз кейсів; контроль виконання самостійної роботи; самооцінювання та взаємооцінювання
Види контролю	тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану

Перелік практичних навичок та умінь

1. організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров’я оптимальним асортиментом парафармацевтичної продукції відповідно до вимог законодавчих та нормативних актів;
2. демонструвати знання та розуміння основних термінів і понять парафармацевтики,
3. розрізняти відмінності між парафармацевтичними товарами і лікарськими засобами;
4. розуміти значення сучасної парафармацевтичної продукції для профілактики та додаткової терапії захворювань, підтримки функціональної активності органів та систем організму людини, корекції її харчування;
5. уміти застосовувати необхідні нормативні документи для проведення товарознавчої оцінки якості різних груп парафармацевтичних товарів;
6. демонструвати знання щодо асортименту товарів, які аптеки і структурні підрозділи мають право придбавати і продавати згідно вимог законодавства;
7. уміти класифікувати парафармацевтичні товари за їх функціональними ознаками, призначенням, складом, матеріалами виготовлення, маркуванням тощо та визначати споживчі переваги різних асортиментних груп товарів;

8. консультувати фармацевтичних і медичних працівників, населення щодо питань вибору, застосування, експлуатації, технічних характеристик, режиму стерилізації, дезінфекції, зберігання парафармацевтичних товарів;
9. імплементувати принципи фармацевтичної етики та деонтології під час консультування та відпуску товарів обмеженого аптечного асортименту;
10. виявляти потреби, запити, психологічні та фізіологічні особливості споживачів парафармацевтичної продукції з метою більш якісного забезпечення товарами населення;
11. обґрунтовувати доцільність вибору парафармацевтичних товарів з урахуванням клінічної ситуації, стану хворого та переваг в процесі використання;
12. володіти навичками щодо проведення комплексної оцінки якості окремих груп товарів при проведенні товарознавчого аналізу;
13. давати рекомендації загального характеру щодо пропагування здорового способу життя шляхом дієтичного харчування з застосуванням спеціальних харчових продуктів, БАДів, мінеральних вод;
14. володіти знаннями стосовно асортименту товарів для діагностики показників здоров'я, предметів догляду за хворими, їх видами, призначенням, вимогами до якості, експлуатації, зберіганням;
15. володіти інформацією стосовно сучасних косметичних засобів, їх асортиментом, вимогами до якості, складом, призначенням, пакуванням, маркуванням, зберіганням та перевагами органічної косметики;
16. проводити фармацевтичну опіку окремим категоріям споживачів при виборі товарів дитячого харчування, керуватися загальними методичними підходами при застосуванні питних мінеральних вод, відпуску виробів компресійного трикотажу, виборі засобів особистої гігієни, парфумерно-косметичної продукції, окулярної оптики тощо;
17. володіти методами оцінки якості товарів, технологіями прогнозування впливу на якість товарів різноманітних факторів та вживати міри, які запобігають цьому впливу;
18. проводити заходи, спрямовані на забезпечення належного зберігання парафармацевтичної продукції та запобігання відпуску неякісних виробів та фальсифікованих товарів з аптечних закладів;
19. здійснювати нагляд за зберіганням та контроль за термінами придатності товарів

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Перелік супутніх товарів аптеки, згідно наказу МОЗ.
2. Нормативні документи, що регулюють обіг харчових продуктів в Україні.
3. Порядок державної реєстрації в Україні спеціальних харчових продуктів.
4. Основні відмінності у вимогах щодо якості та порядку державної реєстрації лікарських засобів і спеціальних харчових продуктів.
5. Вимоги до маркування та реклами спеціальних харчових продуктів.
6. Визначення, класифікація, характеристика та переваги продуктів дитячого харчування промислового виробництва.
7. Упаковка, маркування та сертифікація продуктів дитячого харчування.
8. Фармацевтична опіка при виборі продуктів дитячого харчування.
9. Визначення та загальна характеристика мінеральних вод.
10. Фізико-хімічні властивості та склад мінеральних вод.
11. Класифікація мінеральних вод.
12. Вимоги до якості фасованих мінеральних вод, маркування, зберігання, транспортування, сертифікація.

13. Фармацевтична опіка та загальні методичні підходи при застосуванні питтєвих мінеральних вод.
14. Сутність та призначення косметичних засобів.
15. Основні відмінності лікарських і косметичних засобів.
16. Класифікація та форми випуску косметичних засобів.
17. Маркування, правила приймання та зберігання косметичних засобів.
18. Поняття про зубні пасти та порошки.
19. Класифікація та активні компоненти зубних паст.
20. Споживчі вимоги, упаковка і маркування зубних паст.
21. Фармацевтична опіка при виборі зубних паст.
22. Характеристика зубних щіток, зубних ниток, ополіскувачів порожнини рота.
23. Сутність дезінфекційних засобів.
24. Характеристика способів здійснення дезінфекційних засобів.
25. Порядок знезараження медичних виробів.
26. Класифікація та номенклатура дезінфекційних засобів.
27. Загальні правила техніки безпеки під час роботи з дезінфекційними засобами, їх пакування, маркування та утилізація.
28. Сутність репелентів та їх діючі речовини.
29. Принципи дії репелентів, порядок застосування та запобіжні заходи при цьому.
30. Принцип дії та методи вимірювання артеріального тиску.
31. Класифікація та основні конструктивні елементи апаратів для вимірювання АТ.
32. Проведення товарознавчого аналізу тонометрів.
33. Фармацевтична опіка при реалізації тонометрів.
34. Класифікація та характеристика засобів для контролю температури тіла людини.
35. Характеристика та принцип роботи глюкометрів.
36. Характеристика та принцип роботи небулайзерів, їх класифікація.

Політика курсу

Політика освітнього компоненту **«Парафармацевтика»** ґрунтується на засадах академічної доброчесності, відповідальності, систематичності навчання, професійної етики, взаємоповаги, безпечного освітнього середовища та активної участі здобувачів освіти в освітньому процесі. Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види роботи опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Використання цифрових ресурсів та інструментів штучного інтелекту допускається як допоміжний засіб навчання за умови самостійності виконання завдань, перевірки достовірності інформації та дотримання академічної доброчесності. Взаємодія учасників освітнього процесу ґрунтується на професійній етиці, взаємоповазі, відповідальності, безпечній поведінці та конструктивній комунікації.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Парафармацевтика» за ОПП «Фармація» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінюються теоретичні знання, правильність використання професійної термінології, здатність ідентифікувати парафармацевтичні товари, пояснювати правила користування товаром, порядок зберігання в домашнім умовах, розв'язувати ситуативні завдання. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайняття та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під

час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою:

«5» (відмінно) – повне та системне володіння матеріалом; правильний товарознавчий аналіз супутніх товарів; вільне володіння понятійним апаратом (класифікації парафармацевтиків, БАДів, лікувальної косметики, засобів догляду за хворими, дитячого харчування тощо); самостійне та правильне виконання практичних та професійно орієнтованих завдань.

«4» (добре) – достатнє володіння матеріалом; правильне виконання основних практичних завдань; здатність пояснювати та застосовувати знання з окремими несуттєвими помилками, які здобувач здатний виправити.

«3» (задовільно)– володіння основним програмним матеріалом на мінімально достатньому рівні; часткове виконання практичних завдань; застосування знань у типових ситуаціях за допомогою викладача; наявність помилок, що не унеможливлюють подальшого навчання.

«2» (незадовільно)– фрагментарне засвоєння матеріалу; суттєві помилки в ідентифікації супутніх товарів; нездатність виконати базові практичні завдання та застосувати знання у типовій професійній ситуації; мінімальні результати навчання не досягнуті.

Критерії оцінювання тестів

% правильних відповідей	Оцінка
90-100%	5
89-74%	4
73-60%	3
<60%	2

Інформаційні ресурси

Основна (базова)

1. Медичне та фармацевтичне товарознавство: підручник для студентів вищ. навч. закл. / І.І. Баранова, С.М. Коваленко, Д.В. Семенів та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – 320 с.

Допоміжна

1. Медичне і фармацевтичне товарознавство: Товари аптечного асортименту: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / Б.П. Громовик, Н.Б., Ярко І.Я., Городецька, О.М. Корнієнко, Н.Л., Ханик. – За ред. проф. Б.П. Громовика. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 496 с.: іл.

2. Наказ МОЗ України від 06. 07. 2012 № 498 «Про затвердження Переліку товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи».

Інформаційні ресурси

1. https://www.rada.gov.ua/
2. https://compendium.com.ua/
3. https://www.apteka.ua/
4. https://rpht.com.ua/ua
5. https://prom.ua/
6. article/3707/kosmetichni-preparati

Розглянуто та схвалено на засіданні випускової циклової комісії фармацевтичних дисциплін і лабораторної діагностики

Протокол № 1 від «03» вересня 2026 р.

Голова ЦК _____ /Марина КОТЕЛЬНІКОВА/

(підпис) (прізвище, ім'я)